

A PÁRIZSI NYILATKOZAT

AZ IGAZI EURÓPA ÉS TÉV-EURÓPA

1. Európaiak vagyunk. Európa miénk. *Otthonunk* ez a föld; és *Európa az otthonunk.* nincs másik. Mélyebben lakozik a szívünkben, semmint, hogy józan szavakkal meg tudnánk fogalmazni. Ezt a köteléket régi, bevett szokásaink, magasztos és fájdalmas pillanataink erősítik. A megbékélés szép pillanatainak élménye és a közös jövő ígérete. A mi szemünkben különleges jelentést ölt egy-egy egyszerű, egy-egy mindennapi esemény, amely másoknak mit sem jelent. Mi is az otthon? Az a hely, ahol ismerősek a dolgok, és ahol ránk ismernek a többiek, akármilyen messzire kalandoztunk is el. Ez az igazi Európa. Olyan civilizáció, amelyet nagy becsben tartunk és pótolhatatlannak tudunk.

2. Bármily gazdag és nagy is Európa, nagy veszélyben is van, mert félreismeri önmagát. Ez a tév-Európa civilizációnk betetőzésének képzeletét, pedig valójában azon munkálkodik, hogy elkobozza az otthonunkat. Eltúlozza és eltorzítja Európa valós erényeit, és közben vak marad hibáinkra. Tév-Európa történelmünk egyoldalú karikatúrájában talál önigazolást és rögeszmés előítéletekkel viseltetik a múlt iránt. Szószólói az árvaságot választották, és azt képzelik, hogy árvának, hajléktalannak lenni nemes teljesítmény. Ezen az alapon tév-Európa egy egyetemes közösség előfutárának szerepében tetszeleg. Az a közösség azonban se nem egyetemes se nem közösség.

3. Tév-Európa prókátorai a feltartóztathatatlan fejlődés babonájának álomvilágában élnek. Azt képzelik, hogy a Történelem az ő oldalukon áll. E hit gögöt és megvetést plántál beléjük, így aztán nem képesek belátni, milyen hibákkal terhes a nemzeteken túli, kultúrákon túli világ, amelyet építenek. Sőt, azt sem ismerik fel, hol is keresendő a tisztas emberi viselkedés forrása, pedig éppúgy a szívükön viselnék,

akárcsak mi. Európa keresztény gyökereit nem veszik tudomásul, sőt kifejezetten megtagadják. Egyúttal óvakodnak attól, nehogy megsértsék a muzulmánokat, akikről azt képzelik, hogy örömmel veszik majd át az ő világi, multikulturális világképüket. Olyan mélyre sülyedtek az előítéletekben, a babonában és a tudatlanságban, olyan nyira elvakította őket egy utópikus jövő hiú és öntelt ábrándja, hogy tév-Európa már ösztönből is elfojtja az ellentmondó véleményeket. Természetesen a szabadság és a tolerancia nevében.

4. Zsákutcába jutottunk. Az Európát fenyegető legnagyobb veszély nem az orosz kalandorság és nem is a muzulmán bevándorlás. Az igazi Európa azért van veszélyben, mert tév-Európa fojtogató ölelésben tartja képzeletünket. Nemzeteinket és közös kultúránkat kiüresítik a valós és kívánatos mibenlétével kapcsolatos ábrándok és öncsalások. Megfogadjuk, hogy ellenállunk a jövőnket fenyegető veszélynek. Megóvjuk az igazi Európát, amelynek valamennyien részesei vagyunk, és kiállunk érte.

Meg kell védeni az igazi Európát.

+++

5. Az igazi Európa azt várja el tőlünk, és arra biztat, hogy aktívan vegyünk részt a földrész közös politikai és kulturális életében. Az európai eszmény olyan szolidaritás, amelynek alapja, hogy tartjuk magunkat a mindenkire érvényes, de korlátozott igényeket támaztó törvényekhez. Ám a közösséghez való polgári hűség hagyománya egyúttal azt is tükrözi, hogy mindenekelőtt hívek vagyunk politikai és kulturális hagyományainkhoz, akármilyen formát öltsenek is. A múltban az európaiak azért küzdöttek, hogy politikai rendszereink minél szélesebbre nyíljanak a népi részvétel előtt, és erre a múltra joggal vagyunk büszkék. Miközben azonban ennek érdekében az európaiak tudatosan választották olykor a nyílt ellenállást is, sosem felejtették el, hogy földrészünk népeinek hagyományai, igazságtalanságaik és kudarcaik ellenére is a mieink. Az így értelmezett reformok iránti odaadástól lett Európa olyan világ, amely egyre nagyon igazságosságra törekszik. A haladás így értelmezett szelleme pedig nem másból fakad, mint a szülőföld iránt érzett odaadásunkból.

Szolidaritás és polgári lojalitás segíti elő az aktív részvételt.

6. Az európai egység szelleme tesz minket képessé arra, hogy megbízunk a közélet többi szereplőjében, még akkor is, ha nem ismerjük őket. Az európai városok közparkjai, központi terei és széles sugárútjai az európai politikai szellem jelképei: közös tulajdonunk a közélet, a *res publica*. Abból indulunk ki, hogy felelősséget kell vállalnunk

Nem vagyunk passzív polgárok.

társadalmunk jövőjéért. Nem valamilyen, akár szakrális, akár világi despotikus hatalom uralmának kiszolgáltatott alattvalói vagyunk. És nem hajlunk földig könyörtelen történelmi erők előtt sem. Európának lenni annyit tesz, hogy az embernek politikai és történelmi szerepe van. Közös sorsunk alkotói vagyunk.

7. Az igazi Európa nemzetek közössége. Mindnek megvan a maga nyelve, megvannak a hagyományai és a határai. És mégis, kezdetől felismertük egymásban a rokont, még akkor is, ha ellenséges volt a viszonyunk vagy egyenesen háborúban álltunk egymással. Ez az egység a különbözőségben természetes nekünk. És egyúttal különleges és értékes valami, mert nem magától értetődő és nem is elkerülhetetlen. A római birodalom bukását követő évszázadokban a háborúzó európai uralkodók sora volt azon, hogy újratemtse a nagy birodalmat. És ebben öltött leginkább testet az egység a különbözőségben. A birodalmi államforma sokáig kitartott, de végül a nemzetállam kerekedett felül, az a politika, melyben a népek állami szuverenitást nyernek el. Így hát a nemzetállam az európai civilizáció védjegyévé vált.

A nemzetállam Európa védjegye.

8. A nemzeti közösségek büszkék rá, hogy a maguk módján kormányozzák önmagukat. Gyakran mutatják fel emelt fővel, mi mindenre jutottak a művészetekben és a tudományban, továbbá előszeregettel kelnek versenyre más nemzetekkel, nem egyszer a csatatéren. Ez sok sebet ejtett Európán, némelyik igen súlyos is volt, de soha nem tette semmissé kulturális egységünket. Sőt éppen ellenkezőleg. Minél inkább megszilárdultak és elkülönültek Európa nemzetállamai, annál erősebb lett a közös európai identitás. A 20. század első felében dúló világháborúk rettenetes vérontásából azzal a még nagyobb elhatározottsággal kerültünk ki, hogy még inkább tiszteletben tartjuk közös örökségünket. Ez is bizonyítja, milyen mély és erős az európai civilizáció, és mennyire kozmopolita is a szó valódi értelmében. Nem vágyunk az olyan ránk kényszerített, kieroszakolt egységre, amely a birodalmak sajátja. Az európai kozmopolitizmus felismeri, hogy a hazaszeretet és az állampolgári hűség kaput nyit a nagyvilágra is.

Nem támogatunk egy ránk kényszerített, kikényszerített egységet.

9. Az igazi Európa a kereszténység jegyét viseli magán. Európa kulturális egységét az egyház egyetemes lelki birodalma hozta létre, de anélkül, hogy közben politikai birodalmat épített volna. Az úgynevezett civil társadalom önállósága szintén az európai élet sajátos vonása. Sőt, a keresztény örömhír üzenete nem ró a társadal-

A kereszténység kulturális egységet alakított ki.

makra kötelező, átfogó isteni törvényt, és így az egyes nemzetek világi törvényeinek sokfélesége anélkül érvényesülhet és anélkül tarthat igényt az állampolgárok tiszteletére, hogy európai egységünket veszélyeztetné. Nem véletlen, hogy amikor hanyatlásnak indult Európában a keresztény hit, egyúttal újabb és újabb kísérletek követték egymást azzal a céllal, hogy az Európai Unió politikai egységet hozzon létre – a pénz és a szabályozók birodalmát, amelyet az univerzalista valláspótlék érzése éltet.

10. Az igazi Európa minden egyes ember méltóságának alapján áll, függetlenül nemüktől, rangjuktól és származásuktól. Ez is a keresztény gyökerekből sarjadt. A szelídség európai erényei, a méltányosság, az együttérzés, a könyörület, a megbocsátás, a békére való törekvés és a jótékonyág félreérthetetlenül a keresztény örökségből származnak. A kereszténység forradalmasította a férfi és a nő viszonyát, és minden korábbival összehasonlíthatatlan hangsúlyt helyezett a szeretetre és a kölcsönös hűségre. A házasság köteleke a férfi és a nő előtt egyaránt megnyitja a boldogulás közös útját. Életünkben a házastársunkért és a gyerekeinkért hozzuk a legtöbb áldozatot. Ez az önfeláldozó szellem is része annak az Európának, amely a szívünkben él.

A keresztény gyökerek táplálják Európát.

11. Az igazi Európa a klasszikus hagyományból is merítkezik. Az ókori görög és római irodalomban magunkra ismerünk. Európaiságunkhoz tartozik, hogy nagyságra törekszünk, ez pedig a legfőbb klasszikus erény. Időnként ez a hajlamunk arra indított, hogy erővel törjünk hatalomra a többiek felett. Legjobb pillanataiban azonban a kiválóságra való törekvés felülmúlhatatlan szépségű zenei és képzőművészeti alkotásokra, páratlan tudományos és műszaki áttörésekre ihlette Európa fiait és lányait. Az önuralmukra oly sokat adó rómaiak híres követendő erényei, a szabad görög polgárok büszke részvétele a közéletben és filozófusaik felfedező kedve mindvégig tovább élt az igazi Európa történetében. Ez is mind örökségünk része.

A klasszikus gyökerek a kiválóságot támogatják.

12. Igaz, Európa soha nem volt tökéletes. Tév-Európa hirdetői nem tévednek, amikor a fejlődés és a reform útját kutatják. Az 1945 és 1989 között elért eredményekre büszkének kell lennünk és becsben kell őket tartanunk. Közös életünk műve ma is épül, nem megsontosodott örökség. Ámde Európa jövőjének érdekében újra és újra meg kell újítanunk hűségüket legjobb hagyományaikhoz. Nem építhetjük olyan ködös univerzalizmusra, amely feledést és önmegetta-

Európa közös elképzelésünk.

gadást követel tőlünk. Európa nem a felvilágosodással kezdődött és oly szeretett otthonunk építése nem az Európai Unióban éri el csúcspontját. Az igazi Európa mindig is olyan nemzetek közössége volt és lesz, amelyek önálló életet élnek ugyan, néha hevesen hangsúlyozzák ugyan önállóságukat, egyúttal azonban olyan közös lelki örökség fűzi őket egybe, amelyet közösen vitatunk meg, fejlesztünk, amelyben osztozunk egymással, s amely egyaránt közel áll a szívünkhöz.

+++

13. Az igazi Európa veszélyben van. A népszuverenitás vívmányai, a birodalmakkal szembeni ellenállás, az állampolgári hazaszeretetre is képes kozmopolitizmus, klasszikus örökségünk élő ápolása mind-mind mintha kicsúszna a kezünkből. Tév-Európa védnökei az egyetemes emberi jogokból ácsolnak maguknak hamis kereszténységet, és mi eközben elveszítjük otthonunkat.

Elveszítjük az otthonunkat.

14. Tév-Európa azzal büszkélkedik, hogy minden korábbinál szorosabban kötődik az emberi szabadsághoz. Ez a szabadság azonban igen egyoldalú. Minden korlátozástól való felszabadulásnak mutatja magát: a szexuális szabadságot, az önkifejezés szabadságát, az önmegvalósítás szabadságát hirdeti. A 68-as nemzedék ezeket a szabadságjogokat egy korábban mindenható és elnyomó kulturális rendszer elleni győzelem értékes vívmányainak tekinti. Nagy felszabadítónak érzi magát, túlkapásait pedig nemes erkölcsi vívmányok módjára ünnepli, amelyekért az egész világ hálával tartozik.

Hamis szabadság eszméje uralkodik.

15. Az ifjabb nemzedék helyzetét nézve azonban a valóság sokkal kevésbé csillogó. A szabados hedonizmus gyakran unalomba és a céltalanság érzésébe torkollik. A házasság köteléke meggyengült. A nemi szabadosság háborgó tengerében gyakran nem is jut a felszínre a fiatalok mélységes vágya, hogy megházasodjanak és családot alapítsanak. Az olyan szabadság, amely kudarcra ítéli szívünk legmélyebb vágyait, átok inkább. Társadalmaink minden jel szerint individualizmusba, elszigetelődésbe és céltalanságba süppednek. Szabadság helyett arra ítéltetünk, hogy igazodjunk egy fogyasztás- és média vezérelt kultúrához. Kötelességük kimondani az igazat. A 68-as nemzedék rombolt, de nem épített. Légüres teret hozott létre, amelyet a társasági honlapok, az olcsó utazás és a pornográfia tölt be.

Individualizmus, elszigetelődés és céltalanság vált általánossá.

16. Miközben a példátlanul nagy szabadság dicséretét halljuk zen-

Regulálnak és igazgatnak.

geni, Európa élete egyre szabályozottabbá válik. A munkaviszonyt, gazdasági döntéseinket, hírforrás-választásunkat és szórakozási formáinkat szabályok, gyakran nagyhatalmú érdekekkel szövetkező arctalan hivatalnokok alkotta szabályok kormányozzák. És Európa manapság azon igyekszik, hogy szigorítsa a szólásszabadság már fennálló szabályait, márpedig tősgyökeres európai szabadságjogról van szó, amely nem más, mint a lelkiismereti szabadság megnyilvánulása. E szigorítások nem az obszcén tartalmakat vagy a tisztas társadalmi együttélést fenyegető egyéb veszedelmeket igyekeznek kiiktatni. Európa uralkodó osztályai kifejezetten politikai vélemények kinyilvánítását igyekeznek korlátozni. Bírák elé citálják az olyan politikai vezetőket, akik kellemetlen igazságokat fejtenek ki az iszlámmal és a bevándorlással kapcsolatban. A politikai korrektség erős tabukat kényszerít a nyilvánosságra, amelyek megengedhetetlennek minősítenek a státus quo ellen irányuló minden kihívást. Tév-Európa valójában nem bátorítja a szabadság kultúráját. A piacvezérelt egyneműség, valamint a politikailag kikényszerített konformizmus kultúráját kívánja érvényre juttatni.

17. Tév-Európa abban a pózban is tetszeleg magának, hogy páratlan az egyenlőség iránti elkötelezettsége, úgymond fellép a diszkrimináció ellen és a különféle vallások, etnikumok és identitások befogadásáért. Ezen a téren csakugyan van haladás, de egyszersmind meggyökeresedett egy valóságtól elszakadt utópia is. Az elmúlt nemzedéknyi időben Európa a multikulturalizmus nagy vállalkozásába bonyolódott. Durva igazságtalanságnak minősül, ha valaki azt követeli, vagy akár csak próbálja előmozdítani, hogy az újonnan érkező muzulmánok asszimilálódjanak szokásainkhoz és erkölcsünkhöz. Hát még, ha azt javasolja, hogy a vallásunkhoz is. Az egyenlőség eszméje, szól a szentencia, megköveteli, hogy még gondolatban se higgyük saját kultúránkat felsőbbrendűnek. Bármekkora paradoxon is, a multikulturalizmus európai gyakorlata, jóllehet tagadja Európa keresztény gyökereit, éppen az egyetemes szeretet keresztény eszméjével házal, pontosabban annak egy túlzásba vitt és fenntarthatatlan változatával. Az európai népektől ez a felfogás egy szenthez méltó önmegtagadást követel. Azt várja el tőlünk, hogy amikor szülőföldünkre nagy számban érkeznek új telepések, úgy tekintsünk erre, mint Európa nagy, huszonegyedik századi dicsőségére, amelyben a béke és az általános jólét globális közössége születik meg.

A multikulturalizmus nem életképes.

18. Ebben a felfogásban nem csekély rosszhiszeműség bújik meg. Kormányzó osztályaink tagjai többnyire kétségkívül felsőbbrendűnek érzik az európai kultúrát, ámde ezt nem vallhatják be a nyilvánosság előtt, nehogy megsértsék a bevándorlókat. Mivel azonban hisznek az európaiság fölényében, azt képzelik, hogy az asszimiláció magától és gyorsan végbemegy majd. Furcsamód, ebben a régi imperialista gondolkodásmód köszön vissza. Ennek alapján Európa kormányzó osztályai azzal áltatják magukat, hogy valamiképp, a természet vagy a történelem törvényei folytán ”ők” szükségképpen hasonulnak majd „mihozzánk”, és el sem tudják képzelni, hogy ez fordítva is megeshet. A sajnálatos ”átmeneti” feszültségeket pedig a multikulturalizmus eszméjének terápiás felhasználásával igyekeznek kezelni.

A rosszhiszeműség növekszik.

19. De munkálkodik itt egy másfajta rosszhiszeműség is, a sötétebbik fajtából. Az elmúlt évtizedek alatt kormányzó osztályunk egyre növekvő része kezdte úgy vélni, hogy önérdekét a felgyorsuló globalizáció szolgálja leginkább. Nemzetek feletti intézményeket igyekeznek létrehozni, amelyeket a népszuverenitás nehézségétől mentesen tarthatnak ellenőrzés alatt. Egyre világosabb, hogy az Európai Unió ”demokráciadeficitje” nem pusztán technikai probléma, amit szervezeti módszerekkel kell orvosolni, hanem nagyon is alapvető vonás, és alkotói féltékenyen őrködnek felette. Az uniós intézmények nemzetek-feletti mandarinjai hol az állítólagos gazdasági szükségszerűségekre, hol az önmagát egyre tovább fejlesztő nemzetközi emberjogi rendszerre hivatkoznak, mindenesetre minden kifogást azzal a technokrata érveléssel söpörnek le, hogy *alternatíva márpedig nincs*. Puha, de egyre valószínűbb zsarnoksággal van dolgunk.

A technokrata zsarnokság erősödik.

20. Tév-Európa hübrisze egyre szembeötlőbb, jóllehet hívei mindent latba vetnek, hogy kényelmes légvárakat építsenek. Csakhogy tév-Európa gyengébbnek bizonyul, mint bárki gondolta volna. A szórakoztatóiparból és az anyagi javak fogyasztásából nem épül civil társadalom. A multikulturalizmus ideológiájának hatására társadalmaink magasabb eszmények híján maradtak, és úgy érzik, hogy a hazafias büszkeséget jobb lesz nem kimutatni. Így aztán az európaiaknak nehezükre esik összegyűjteni az önvédelemhez szükséges akaraterőt. A befogadó retorika és a hatalmas multinacionális vállalatok túlsúlya által jellemzett személytelen gazdasági rendszer nem alkalmas a közbizalom és társadalmi kohézió újratermelésére. Valljuk meg őszintén, Európa társadalmi rossz bőrben vannak. Nyissuk csak ki a szemünket, és azt fogjuk látni, hogy egyre tágabb körben in-

A tév-Európa törékeny és tehetetlen.

tézkednek a kormányok, egyre aktívabbak a társadalom mérnökei, és egyre több ideológiát táplálnak be az oktatási rendszerbe. Tereinken és utcáinkon nem egyedül az iszlamista terror következtében nő a fegyveres katonák száma. Ma a rohamrendőrségre van szükség az elit elleni lázongás kordában tartásához, sőt még az ittas futballszurkolók tömegeinek féken tartásához is. Futballszurkolóink fanatikus szenvedélye kétségbeesett jeladás a szolidaritás mélyről fakadó emberi igényéről, amit tév-Európa nem képes kielégíteni.

21. Az európai értelmiség sajnos tév-Európa család ideológiájának fő támogatói közé tartozik. Egyetemeinket kétségkívül joggal soroljuk az európai civilizáció büszkeségei közé. De egykoron azt tekintették hivatásuknak, hogy a múlt idők bölcsességét adják át az új nemzedékeknek, ma viszont többnyire a múlt együgyű megtagadását ismerik el kritikai gondolkodásnak. Az európai szellem vezércsillaga egykor az intellektuális tisztesség és a vele járó szigorú fegyelem és tárgyilagosság volt. Az elmúlt két nemzedéknyi idő alatt azonban ez a nemes eszmény nagy változáson ment át. Az aszkétizmus, melynek révén az egyén valamikor az uralkodó vélemény zsarnokságától igyekezett megszabadulni, mára önfelmentő és önvizsgálatra képtelen beállítottságnak adta át helyét, amely mindent tagad, ami a miénk. Ez a kulturális önmegtagadás olcsó és könnyű módja a „kritikai” gondolkodásnak. Az elmúlt pár évtized során rendszeresen gyakorolták az előadótermekben, és doktrínává, dogmává merevedik. Aki pedig nem csatlakozik ehhez az új hithez, az nem számít felvilágosultnak, és nem tartozik a szellemi kiválasztottak közé. Ennek következtében egyetemeink mára a nagyban zajló kulturális pusztulás tevékeny részeseivé váltak.

Az önmegtagadás kultúrája eresztett gyökeret.

22. Vezető osztályaink előmozdítják az emberi jogok ügyét. Munkálkodnak a klímaváltozás elleni küzdelemben. Egyre globálisabban integrált piac megtervezésén és az adópolitikák összehangolásán fáradoznak. Rajta tartják a szemüket a nemek egyenlőségének kiterjesztésén. Oly sok mindent tesznek értünk! Mit számít, hogy milyen mechanizmusok útján töltik be hivatalukat? Mit számít, ha Európa népei egyre szkeptikusabban tekintenek tevékenységükre?

Az elitek arrogánsan kihívóak.

23. Márpedig az a növekvő szkepticizmus nagyon is jogos. Európát ma céltalan materializmus uralja, amely a jelek szerint képtelen gyermekvállalásra és családalapításra ösztönözni a férfiakat és a nőket. Az önmegtagadás kultúrája megfosztja a jövő nemzedéket az

Van alternatíva!.

önazonosság érzésétől. Némely európai országban a muzulmánok nem hivatalosan függetlenítették magukat a helyi törvényektől, mintha gyarmatosítók volnának, nem pedig a nemzeti közösség tagjai. Az individualizmus elszigetel bennünket egymástól. A globalizáció milliók életét és kilátásait alakítja át. Ha kérdőre vonják őket, vezető osztályaink az felelik, hogy csakis az elkerülhetetlen útját egyengetik, és alkalmazkodnak a könnyörtelen szükségszerűséghez. Más út nem lehetséges, ésszerűtlen tehát minden ellenállás. A dolgok nem alakulhatnak másképp. Aki mégis berzenkedik, az múltbavágyónak minősül, vagyis kiérdemli a rasszista vagy a fasiszta jelzőt. Miközben egyre látványosabb a társadalom megosztottsága és a közbizalom hiánya, az európai közélet hangneme egyre haragosabb, egyre több benne a rosszindulat és senki sem tudhatja, mi lesz ennek a vége. Nem szabad tovább haladnunk ezen az úton. Le kell ráznunk tév-Európa zsarnokságát. Igenis van alternatíva.

+++

24. A megújulás munkája teológiai önismerettel kezdődik. Tév-Európa univerzalista és mindent egyetemesítő ambíciója arra vall, hogy valláspótlékkal van dolgunk, amelynek megvannak a maga erős hitelvei és anatómái is. Ez a nagyhatású ópiát bénítja meg Európát mint politikai egységet. Nem engedhetjük meg, hogy a vallási törekvések elhagyják a maguk jogos terét, a vallást. Nem terjeszkedhetnek ki a politika, még kevésbé pedig a közhivatalok területére. Ha vissza akarjuk szerezni politikai és történelmi cselekvőképességünket, akkor az európai közéletet ismét vallástalanítanunk kell.

A pótvallásnak véget kell vetni.

25. Ehhez meg kell szabadulnunk az olyan hamis közbeszédtől, amely az önfelmentést és az ideológiai manipulációt szolgálja. A sokféleség, a befogadás és a multikulturalizmus hangoztatása üres beszéd. Néha egyenesen az a célja, hogy vívmánynak tüntesse fel botlásainkat: a társadalmi szolidaritás megbontását vendégszeretnek, szolidaritásnak és befogadásnak. Ez nem más, mint puszta marketing, olyasfajta beszéd, amelynek a valóság elfedése a célja, nem megvilágítása. Helyre kell állítanunk a valóság becsületét. A nyelv kényes szerszám, és meggyalázza, aki furkósbotként forgatja. A vitapartner megbélyegzése a korunkban eluralkodó hanyatlás jele. Európai jövője legyen liberális, de a szó legjobb értelmében, vagyis támogassa a kemény nyilvános vitát, az erőszakkal való fenyegetést és a kényszerített viszont ne.

Vissza kell állítani a szabadság igazi eszméjét.

26. Tév-Európa varázsának megtöréséhez, utópikus, határok nélküli világot hirdető álvallásos kereszties hadjáratának megállításához új államférfiúi kvalitásokra és újfajta államférfiakra van szükség. A jó politikai vezető egy meghatározott nép javán munkálkodik. A jó államférfi tudja, hogy közös Európai örökségünk és sajátos nemzeti hagyományaink csodálatos, éltető, de egyúttal törekeny jószágok. Nem veti el ezt az örökséget, és nem teszi kockára utópikus álmokért. Az ilyen vezető azt a bizalmat igyekszik megszolgálni, amelyet népétől kap, és nem a „nemzetközi közösség” elismerésére, vagyis valójában egy nemzetközi oligarchia reklámszervezetének helyeslő tapsára vágyik.

Felelős politikusokra van szükség.

27. Ha egyszer felismerjük az európai nemzetek sajátos jellegét és keresztény jegyeit, akkor nem fesszengünk majd a multikulturalizmus híveinek hamis elvárásait hallgatván. Az asszimiláció nélküli bevándorlás gyarmatosítás, azt pedig nem fogadhatjuk el. Joggal várjuk el a hozzánk bevándorlóktól, hogy beilleszkedjenek nemzetünkbe és vegyék fel szokásainkat. Ezt az elvárást ésszerű politikával kell alátámasztani. A multikulturalizmus nyelvét Amerikából importálták. De Amerika nagy bevándorlási hulláma a 19. és a 20. század fordulóján következett be, amikor rendkívül gyorsan nőtt a gazdaság, és amikor a jóléti állam lényegében nem létezett, volt viszont igen erős nemzeti identitás, és a bevándorlóktól elvárták, hogy asszimilálódjanak hozzá. A tömeges bevándorlás korszakát követően Amerika bezárta kapuit, és két nemzedéknyi időn át csaknem teljesen zárva is tartotta. Európának Amerika történetéből kell tanulnia, nem pedig a kortárs amerikai ideológiát kell átvennie. Az a történet pedig azzal a tanulsággal szolgál, hogy a munkahely igen erőteljesen segíti az asszimilációt; hogy a nagyvonalú jóléti rendszer az asszimiláció ellen hat, és hogy a körültekintő politikai vezetés időnként megköveteli, hogy csökkentsék a bevándorlók számát, olykor bizony akár drasztikusan is. Nem engedhetjük meg, hogy a multikulturális ideológia eltorzítsa ítélőképességüket, hogy mi szolgálja leginkább a közjót. Ehhez persze olyan összetartó és szolidáris nemzeti közösségekre van szükség, amelyek képesek megegyezésre jutni arról, mi is a közjó.

Meg kell erősíteni a nemzeti egységet és szolidaritást.

28. A második világháború után Nyugat-Európa életerős demokráciákat épített. A szovjet birodalom összeomlása nyomán a kelet-európai nemzetek állampolgári társadalma is újraéledt. Európa méltán tartja a legnagyobb becsben ezeket a vívmányait. Ámde veszendőbe mehetnek, ha nem kezeljük a bevándorlást és az országokban végbemenő demográfiai változást. Csak a birodalmak lehet-

Csak a birodalmak multikulturálisak.

nek multikulturálisak. És az Európai Unió birodalommá fog válni, hacsak meg nem követeljük, hogy a bevándorlási politikák és az asszimilációs stratégiák a szolidaritás és az állampolgári egység alapján alakuljanak.

29. Tévedés azonban azt hinni, hogy Európában egyedül a bevándorlás körüli viszályok okoznak megrázkódtatásokat. Valójában ezek csak egy sokkal általánosabb társadalmi bomlás jelei, és az a mi dolgunk, hogy ezt a bomlást visszafordítsuk. Vissza kell szereznünk az egyes társadalmi szereplők becsületét. A szülők, a tanítók és a tanárok kötelessége, hogy neveljék is azokat, akik a gondjaikra vannak bízva. Nem szabad engednünk a szakember-kultusznak, amely a bölcsesség, a tapintat és a kulturált élet keresésének rovására igyekszik érvényesülni. Európa nem újulhat meg, ha határozottan el nem utasítja a túlzásba vitt egyenlősítést és azt a felfogást, amely technikai ismeretekre redukálja a bölcsességet. Üdvözöljük a modern kor politikai vívmányait. Minden férfit és nőt megillet az egyenlő választójog. Az alapvető jogokat óvnunk kell. De az egészséges demokráciához társadalmi és kulturális hierarchiákra van szükség, amelyek ösztönzik a kiválóságra való törekvést és elismerésben részesítik azokat, akik a közjót szolgálják. Vissza kell állítanunk a szellemi nagyság becsületét, hogy civilizációnk fel tudja venni a küzdelmet pusztán a vagyoni növekvő hatalmával, illetve a közönséges szórakoztatóiparral.

A társadalom hierarchikus elrendezettsége elősegíti a jólétet.

30. Az emberi méltóság több annál a jognál, hogy hagyjanak bennünket békén, a nemzetközi emberjogi elvek pedig nem meríti ki az igazságosság igényét, a közjóét mégúgy sem. Európának ismét konszenzusra kell jutnia az erkölcs kultúrájáról, különben a lakosságot nem lehet erényes életre vezetni. Nem engedhetjük meg, hogy a szabadság félreértelmezése ellehetetlenítse a jog körültekintő értelmezését és a gonosz elrettentését. Megbocsátással kell lennünk az emberi gyengeség iránt, de Európa nem virágozhat fel, ha nem élészítjük fel a közösségben azt a törekvést, hogy egyenes derékkal éljen és az emberi kiválóságot célozza meg. A méltóság kultúrája a tisztességes életből fakad és abból, hogy életünk minden szakaszában teljesítjük kötelességünket. Ismét életre kel kelteni a kölcsönös megbecsülést a társadalmi osztályok között, mert az életképes társadalom mindenki hozzájárulását becsben tartja.

Helyre kell állítanunk a morális ítélőerőt.

31. Elismerjük a szabadpiaci gazdaság pozitívumait, De ellent kell állnunk az olyan ideológiáknak, amelyek minden másra is ki akarják terjeszteni a piaci logikát. Nem engedhetjük meg, hogy min-

A piacnak társadalmi célokat kell szolgálnia.

den eladó legyen. Magához a jól működő piachoz is jogállamra van szükség, de a jogállamnak többre kell törekednie a puszta gazdasági hatékonyságnál. Maga a piac is akkor működik a legjobban, amikor erős társadalmi intézmények rendszerébe ágyazódik, amelyek a maguk nem piaci elvei szerint szerveződnek. A gazdasági növekedés hasznos ugyan, de nem a legfőbb jó. A piacot társadalmi célok felé kell orientálni. A gigantikus nagyvállalati méretek ma már egyenesen a politikai szuverenitást fenyegetik. A nemzetek együttműködésére van szükség ahhoz, hogy a globális gazdasági erők arroganciáját és esztelenségét meg lehessen fékezni. Szükségesnek tartjuk a kormányhatalom körültekintő alkalmazását a nem gazdasági közjó érvényesítése érdekében.

32. Hisszük, hogy Európa történelme és kultúrája megőrzendő. Egyetemeink azonban igen gyakran hagyják cserben kulturális örökségünket. Meg kell reformálnunk a tanterveket, hogy közös kultúránk továbbadását szolgálják, ne pedig az önmegtágadás kultúrájára neveljék a fiatalságot. A kollektív emlékezet fenntartása minden pedagógus kötelessége. Büszkének kell lenniük feladatukra, mert ők a híd a múlt és a jövő nemzedékei között. Az európai magas kultúra is megújulásra szorul. Az emelkedettet és a szépet kell közös normává tennünk, és el kell vetnünk azt az irányzatot, amely a művészetet politikai propagandává alacsonyítja.

Az oktatást és nevelést meg kell újítani.

33. A házasság a polgári társadalom, valamint a nők és férfiak közti harmónia alapja. Olyan személyes kötelék, amely lehetővé teszi a gyerekvállalást és a háztartás fenntartását. Állítjuk, hogy a legalapvetőbb társadalmi szerepe egy embernek apává vagy anyává válni. Minden emberi jólét alapja a család és a gyerekvállalás. Gyerekek világra hozatala áldozatot követel meg a szülőktől. Ez az áldozat nemes és tiszteletet parancsol. Támogatunk minden olyan ésszerű társadalompolitikát, amely bátorítja és erősíti a házasság intézményét és a gyerekvállalást, illetve gyereknevelést. Az a társadalom, amely közömbösen szemléli a gyerekvállalást, halálra van ítélve.

A házasság és a család alapvető fontosságú.

+++

34. Európában manapság sokan szoronganak úgymond a 'populizmus' feltámadása miatt, jóllehet a szó jelentése korántsem egyértelmű és leginkább sértegetésre használják. Fenntartással viseltetünk ez iránt. Európának hagyományaink mély bölcsességéből

A populizmust a hasznunkra kell fordítani.

kell mérítenie, nem pedig leegyszerűsítő szólamokból és érzelmekre ható megosztó felhívásokból. Mindazonáltal elismerjük, hogy ez az új jelenség jelentős mértékben egészséges lázadást tükröz tév-Európa zsarnoksága ellen, amely antidemokratikusnak bélyegez mindent, ami azt a kizárólagos jogát fenyegeti, hogy meghatározza, mi tekintendő erkölcsileg megengedhetőnek. Az úgynevezett populizmus a status quo diktatúrája ellen lázad, a centrum fanatizmusa ellen, és erre minden oka megvan. Azt jelzi, hogy még lezüllött és elszegényedő politikai kultúránkban is újjászületett az európai népek történelemformáló képessége.

35. Hamisnak tartjuk és elutasítjuk azt az állítást, hogy az egységesített piac mesterséges, lelketlen szolidaritásával, a transznacionális bürokráciával és a sekélyes szórakoztató iparral szemben nem állítható felelős alternatíva. A *panem et circenses* nem elegendő. A felelős alternatíva az igazi Európa. *Jövönk az igazi Európa.*

36. Most arra kérjük az európaiakat, hogy velünk együtt utasítsák el a határok nélküli multikulturális világ utópikus délibábját. Joggal szeretjük szülőföldünket és arra törekszünk, hogy mindazt a nemes hagyatékot, amelyet magunk is örököltük, továbbadjuk gyermekeiknek. Európaiak lévén közös örökségünk is van, ez pedig azt követeli tőlünk, hogy békében éljünk együtt a nemzetek Európájában. Újítsuk meg a nemzeti szuverenitást, állítsuk helyre közös felelősségünket Európa jövőjéért. *Felelősséget kell vállalnunk.*

Philippe Bénéton (France)

Rémi Brague (France)

Chantal Delsol (France)

Roman Joch (Česko)

Lánczi András (Magyarország)

Ryszard Legutko (Polska)

A PÁRIZSI NYILATKOZAT

Roger Scruton (United Kingdom)

Robert Spaemann (Deutschland)

Bart Jan Spruyt (Nederland)

Matthias Storme (België)

Pierre Manent (France)

Dalmacio Negro Pavón (España)